

Perinnelelut

Tekemällä itse perinteisiä leluja on mahdollista eläytyä entisaikojen lasten elämään.

Mollamaija eli krottimollikka

Tarvikkeet

- Kankaita, puuvillaa tms.
- Kestävää lankaa esim. kalalanka
- Vähän vanua (tai pienehkö lankakerä)
- Sakset
- Mollamaijan osat 5 kpl, valkoista lakanakangasta:

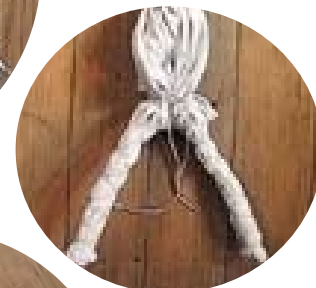
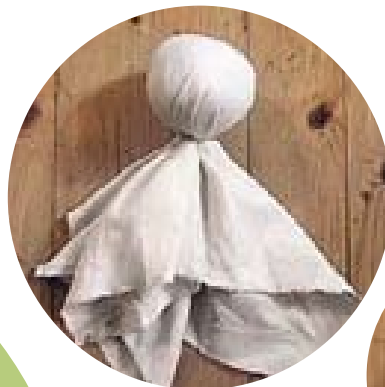
PÄÄ (SAMALLA OSA VARTALOA) 40 X 40 CM

KÄDET 25 X 40 CM

JALAT 25 X 40 CM

KÄSIEN SIDONTAKANGAS 50 X 5 CM

VARTALO TÄYDENNYS 50 X 10 CM

Mollamaijan vaatteet, erilaisia vanhoja puuvillakankaita

- Paita 25 x 15 cm
 - Hame 50 x 25 cm
 - Vyö 50 x 5 cm
 - Huivi, kolmio pitkä sivu n. 30 cm
1. Leikkaa keskelle reikä päntieksi.
 2. Rypyä vyötärön ympäri ja sido langalla tiukasti.
 3. Sido vyö rypytytyn vyötärön ympäri.
 4. Solmi huivi päähän.

1. Pyörittele vanusta n. 5 cm halkaisijaltaan oleva napakka pallo mollamaijan pääksi (tai ota vastaavan kokoinen lankakerä).
2. Laita vanupallo neliönmuotoisen kankaan keskelle ja sido tiukasti langanpätkällä. Nyt pää on valmis!
3. Rullaa käsiä ja jalkoja varten kankaat pötköiksi, joiden pituus on 25 cm. Sido rullan keskelle n. 2 metriä pitkä lanka umpisolmulla, niin että langasta jää kaksi n. metrin mittaista päätä.
4. Kiedo yksi lanka rullan ympäri sen toiseen päähän ja palaa takaisin keskelle. Tee umpisolmu. Kiedo langan toisella päällä toinen puoli rullasta. Yhdestä rullasta tulee molemmat kädet, toisesta rullasta molemmat jalat. Nyt kädet ja jalat ovat valmiit!
5. Taita toinen rulla keskeltä kahtia ja vedä rullan keskikohdasta pääkankaan kulmat eteen ja taa. Sido noin metrin mittaisella langalla jalat tiukasti vartaloon kiinni. Nyt jalat ovat paikoillaan!
6. Laita toisen rullan keskikohta nukun niskan taa ja sido ristiin rastiin 50 x 5 cm kangassuikaleella. Nyt kädet ovat paikoillaan!
7. Kieputa viimeinen kangas nukun vartalon ympäri ja sido n. 50 cm mittaisella langalla vartalon kangas kiinni. Nyt mollamaijan vartalo on valmis!

VALMIS, VAATETETTU MOLLAMAIJA

Tällaisia mollamaijoja eli krottimollikoita on tehty ainakin ennen sotaa eri puolella Länsi-Suomea. Vaatetuksella voi muuttaa mollan näköä tai sen voi pukea myös pojaksi. Toiset piirtävät nukelle naaman toiset eivät.

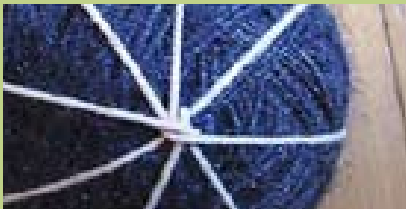
Lankapallo

Tarvikkeet

- Sanomalehteä
- Kalastajalankaa tms. n. 1,5 m
- Villalankoja
- Sakset
- Parsinneula tai kanavaneula

1. Revi sanomalehteä suikaleiksi ja pyöritä suikaleista kova, tiivis pallo.
2. Kieputa sanomalehtipallon ympäri jotakin vanhaa tai muuten joutilasta lankaa.
3. Laita kalalanka neulansilmään ja ompele kahdeksan loimisäiettä pallon ympäri. Etsi tarkasti pallon vastakkaiset navat, jotta pallon pinnasta tulee symmetrinen.
4. Ota villalankaa neulansilmään ja aloita ompelu pallon navasta. Ompele muutama pisto navan yli ja sitten aina kahden loimisäikeen alta. Pistä neula sen loimen alta, jonka alta juuri tulit sekä seuraavan loimen alta. Näin lanka kiertää aina loimilangan ympäri ja pallon pintaan muodostuu kauniit, kohollaan olevat säteet.
5. Kun lanka loppuu, ota uusi villalanka ja aloita pallon ompelu toisesta päästä. Päättelä langat pujottamalla ne pallon sisään. Pallo valmistuu työn keskellä.

VALMIS PALLO

Tällainen lankapallo on ollut kansakoulun ensimmäisen luokan käsityö jo ainakin 1920-luvulla ja monta vuosikymmentä siitä eteenpäin. Huvi ja hyöty, taito ja kärsivällisyys yhdistyvät tässä käsityössä ja pallo pomppaakin, jos se on riittävän tiukasti tehty.

Voit käyttää vanhoja ja kaiken värisiä lankoja ompeluun.

OHJEET: Perinnetäti Outileena Uotila, Liesjärven kansallispuiston Korteniemen perinnetila, Tammela. Korteniemen perinnetila on auki toukokuusta syyskuun loppuun. Tilalla viljellään vanhoja viljelykasveja perinteisin menetelmin ja laitumilla käyskentelevät maatiaisrotuiset kotieläimet. Tilalla pääsee tutustumaan Suomen itsenäistymisen ajan elämäänmenoon ja voi osallistua myös vuodenajan mukaan erilaisiin talon töihin.

LISÄTIETOJA: Hämeen luontokeskus, www.luontoon.fi/korteniemi